

UNIVERZA V LJUBLJANI
FILOZOFSKA FAKULTETA
ODDELEK ZA SLOVENISTIKO

NIKA LAMPRET

**Povedkovo določilo in povedkov prilastek v rumenem
tisku**

Diplomsko delo

Mentor: doc. dr. Mojca Smolej

Univerzitetni študijski program prve
stopnje: Slovenistika

Ljubljana, 2013

Zahvala

Na začetku bi se rada zahvalila svoji družini, ki me je vsa leta študija podpirala, spodbujala in verjela vame. Posebna zahvala gre tudi mentorici doc. dr. Mojci Smolej, ki me je z odlično pripravljenimi vajami navdušila za raziskovanje skladnje slovenskega jezika. Njene izkušnje, znanja, mnenja in nasveti, pa so pripomogli k izpopolnitvi diplomskega dela. Zahvalila bi se tudi vsem, ki so mi kakorkoli pomagali pri pisanju diplomskega dela in samem študiju.

Izveček

Diplomsko delo obravnava nesamostojna stavčna člena, in sicer povedkovo določilo in povedkov prilastek ter njune pomenskoskladenjske funkcije, ki so največkrat zelo raznolike in pogosto težko opredeljive. Na podlagi v teoretičnem delu pridobljenih spoznanj želi diplomsko delo odgovoriti na vprašanje, katere primere, pridobljene po analizi izbranih besedil rumenega tiska, lahko uvrstimo pod povedkovo določilo in katere pod povedkov prilastek. Hkrati je namen diplomskega dela tudi uvrstitev pridobljenih primerov v ustrezne pomenske in strukturne skupine.

Ključne besede: povedkovo določilo, povedkov prilastek, pomenska skupina

Abstract

The thesis discusses two dependent sentence elements, namely the subject complement and the predicate attribute, and their syntactic-semantic functions, which are various and not easily defined. The aim of the thesis is to classify the examples from the analysis of selected tabloids as either the subject complement or the predicate attribute on the basis of theoretical findings. At the same time the thesis also aims to classify the examples from the analysis into corresponding semantic and structural groups.

Key words: subject complement, predicate attribute, semantic group

Kazalo

Izveček	2
Kazalo	4
Uvod.....	5
1.1 Teoretičen pregled povedkovega določila in povedkovega prilastka	6
1.2 Označitev izbranih besedil	8
ANALIZA.....	9
2. Analiza povedkovih določil	10
2.1 Napolnopomenski glagol biti	10
2.1.1 Glagol biti kot uvajanje označitve lastnosti	10
2.1.2 Glagol biti kot uvajanje označitve uvrstitve.....	11
2.1.3Glagol biti kot uvajanje označitve enačenja in istovetenja	12
2.2 Napolnopomenski glagol imeti	12
2.3 Pomožniki	13
2.4 Posebni pomensko nepopolni glagoli	14
2.4.1 Posebni pomensko nepopolni glagoli nestalnih besednih zvez.....	14
2.4.2 Posebni pomensko nepopolni glagoli stalnih besednih zvez	15
3. Analiza povedkovih prilastkov	16
4. Zaključek.....	16
5. Povzetek.....	18
6. Viri in literatura.....	19
Viri	19
Literatura.....	19
Priloge: Grafični prikazi analize besedil.....	21–36

Uvod

Diplomsko delo se bo ukvarjalo z imenovanima pomožnima stavčnima členoma v izbranem tipu publicističnih besedil. V teoretičnem pregledu diplomskega dela se bom osredotočila posamično na teoretične obravnave povedkovega določila in povedkovega prilastka, poudarek bo predvsem na sodobni jezikoslovni obravnavi povedkovega določila ter povedkovega prilastka. V analitičnem delu diplomskega dela se bom posvetila konkretni analizi izbranih besedil rumenega tiska, pridobljene primere pa bom na podlagi teoretičnih predpostavk poskusila razvrstiti v določene strukturne in pomenske skupine. Strukturno merilo razvrstitve povedkovih določil bo tip nepolnopomenskega glagola v vezi, v pomenske skupine pa bom delila na podlagi pomena, ki ga skupno izražata vez in povedkovo določilo. Povedkove prilastke bom zaradi majhnega števila primerov obravnavala le z vidika strukture.

1. Teoretični pregled naslovnih pojmov

1.1 Teoretični pregled povedkovega določila in povedkovega prilastka

Povedkovo določilo in povedkov prilastek sta nesamostojna¹ stavčna člena. Na povedkov prilastek je opozoril že Anton Breznik, ki je kot posebnost povedka omenil povedni prilastek. Breznik definiciji se »Prilastek [se] rabi povedno, če izraža samo slučajno stanje. Povedni prilastek je lahko pridevnik (deležnik), samostalnik itd.« (Breznik v Pogorelec 1972: 315). Kot primere povedkovega prilastka navede naslednje stavke: *Vrnil se je zdrav in vesel – V take misli zatopljen sem hodil danes po mestu – Našli so ga mrtvega – Ne bom ga pustil lačnega*. Opozori tudi, da se v vlogi povedkovega prilastka rabi tudi samostalnik z veznikom kot, npr. *Tam služi kot učitelj – Umrl je kot junak*, enako se povedkov prilastek pojavi tudi v rabi dveh tožilnikov, in sicer predmetnega in povednega (slednjega največkrat s predlogom za), npr. *imenovati za učitelja, spoznati za krivega* itd.

Ponovne raziskave povedkovega prilastka je možno zaslediti šele v SKJ Jožeta Toporišiča, kot navaja Pogorelčeva, Toporišič svojem prvem zvezku opozori »da je lahko prilastek tudi pri povedku, ob glagolih s polnim pomenom, z drugimi besedami prilastka nimajo samo osebek, predmet in prislovno določilo, temveč tudi povedek, uporabljen ob glagolih, ki so lahko že sami povedek« (Pogorelec 1972: 316). Kot primere rabe Toporišič našteje stavke *Sava teče na jug – Sava teče motna*.

Najbolj sistematično se je obravnave povedkovega prilastka lotila Breda Pogorelec, ki namesto terminološke besedne zveze povedkov prilastek uporablja termin dopolnilnik². Tega definira kot povedkov prilastek, ki postopoma razvija povedek, pod pogojem, da je ta izražen s polnopomenskim glagolom. Njegovo določanje je zato fakultativno in neobvezno [podčrtala N. L.]. Dopolnilnik se od prislovnih določil načina razlikuje pri pridevnikih z ujemanjem s skladenjskimi samostalniki v stavku. Dopolnilnik ob polnopomenskih glagolih navadno izraža okoliščini dejanja: stanje in razpoloženje osebkca oz. predmeta (1972: 317–319). Zelo

---

¹ Povedkovo določilo je šele ob sebi stoječem glagolu povedek, od tod sledi, da povedkovo določilo ni pravi stavčni člen, enako velja za povedkov prilastek (Toporišič 1982: 152).

² Breda Pogorelec pravi, da je razlogov za rabo termina dopolnilnik več, najpomembnejši pa je ta, da se povedkov prilastek določa drugače kot ostali stavčni členi. Že sama zgradba besedne zveze povedkov prilastek pove, da gre za skladenjsko kategorijo take vrste, da na eni strani določa povedek, na drugi strani pa izraz prilastek (ne glede na vrsto) določa po svoji osnovni vlogi samostalnik, ne glede na vlogo v stavku. Po vlogi se povedkov prilastek približuje prislovnemu določilu načina, po obliki pa prilastku (1972: 317).

podobno tudi Jože Toporišič v svoji *Slovenski slovnici* povedkov prilastek definira kot »del smiselne in pomensko popolne stavke, ki osebkovi ali predmetni zvezi pripisuje t. i. priložnostno ali neobvezno lastnost.« (2004: 618) in kot primer povedkovega prilastka, tako kot v svojem predhodnem delu, poda stavek *Sava teče motna*. Toporišič razume povedkov prilastek kot okrnjeno obliko samostojnega stavka, ki je lahko kadar koli razvezan (*Sava teče, Sava je motna*).

Tako Toporišič kot Pogorelčeva navajata, da je povedkov prilastek predvsem pridevniška beseda ali besedna zveza (*Sava teče motna; Domov je prišel ves blaten*). Pogosta je tudi raba samostalniške³ besede ali besedne zveze (*Jure se je od vojakov vrnil cel možak*). Samostalniška in pridevniška zveza v povedkovem prilastku sta lahko predložni ali nepredložni, primer za predložno zvezo je *spoznali smo te za pridnega/velikega poštenjaka*. Naslednji tip povedkovega prilastka so zveze veznika kot (kakor) in samostalnika, npr. *kot otrok sem se rad igral ob potoku, prijavil se je kot strokovnjak* (Pogorelec 1972: 320 in Toporišič 2004: 618).

Obravnavi povedkovega določila se loti že Breznik. Zanj pravi, da je najbolj značilen ob glagolu biti, poleg njega pa dopolnjuje še druge nepolnopomenske glagole, kot so postati, nastati, ostati itd. (Breznik v Pogorelec 1972: 315–316).

Jože Toporišič v svoji *Slovenski slovnici* povedkovo določilo definira kot predmetnopomenski del povedka, ki ga imajo pomensko nepopolni glagoli ali pomožniki. Najsplošnejši pomožniki slovenskega jezika so biti, imeti, postati, npr. *Tvoj oče je še mlad, Postal si nekam molčeč, Stanovanje imate zelo lepo urejeno*. Vrsta pomožnikov so tudi t. i. naklonski glagoli: moči, hoteti, morati, smeti, npr. *moram vam povedati ipd.* – sledi skupina pomožnikov imenovana fazni glagoli: začeti, nehati, končati, npr. *Začnem delati*. Povedkovo določilne pa so tudi besedne zveze frazskih glagolov, kjer so kot vez uporabljeni številni drugi⁴ glagoli. Primeri tega tipa so *vršimo popravilo nogavic* v pomenu popravljamo, *ne delaj greha* v pomenu ne greši. Toporišič med zvezami s povedkovim določilom našteje še nekatere posamične primere, npr. *Krilo se je izoblikovalo v zvon; Grad je razpadel v prah in pepel* itd. (2004: 612).

---

³ Oblikovno največkrat v imenovalniku, ko se navezuje na osebek in v ostalih sklonih, če se nanaša na predmet (Toporišič 2004: 618).

⁴ Glagoli, ki so v večini stavčnih položajev polnopomenski.

Pri raziskovanju povedkovega določila se pojavlja vprašanje, katere besedne zveze ga lahko sestavljajo oz. ali so besede povedkovega določila uvrščene v samostojno besedno vrsto, imenovano povedkovnik. Breda Pogorelec odklanja trditev obstoja samostojne besedne vrste. Pravi, da so predikativi le ena od podskupin samostalnikov, pridevnikov ali prislovov, ki se večinoma (izključno) pojavljajo v povedku kot povedkovo določilo (1981: 10). Nasprotno tej trditvi pa Jože Toporišič pravi, da so povedkovniki vse predmetnopomenske besede, ki se rabijo kot povedkova določila, tudi če so izpeljane iz ostali besednih vrst. Pod povedkovnike Toporišič uvršča tudi oba opisna deležnika⁵ in nedoločnik ob faznih ter naklonskih glagolih (2004: 412). Tretja opredelitev povedkovnik deli v dve podskupini, in sicer v prvotne in drugotne povedkovnike. Pri tej opredelitvi imajo vsi povedkovniki skladijsko vlogo povedkovega določila, pri čemer je pri prvotnih, pravih povedkovnikih povedkovodoločilna vloga primarna, posledično tudi prevladujoča. Drugotni⁶ povedkovniki, pa nastopajo kot povedkova določila po svoji drugotni funkciji. Prvotnih povedkovnikov po tej opredelitvi ni mogoče uvrstiti v nobeno drugo besedno vrsto (Žele 2000: 57–58). V diplomskem delu sledim opredelitvi B. Pogorelec, ki ne priznava obstoja povedkovnika kot samostojne besedne vrste, zato bodo povedkovo določila uvrščena, v koliko bo to potrebno, v ostalih sedem besednih vrst.

1.2 Označitev izbranih besedil

Vsa izbrana besedila lahko uvrstimo pod oznako rumeni tisk, gre za skupno poimenovanje publicističnih besedil, ki se osredotočajo predvsem na popularne teme določene družbe, in na življenje javno znanih ter prepoznavnih oseb. Teme člankov se tičejo tako njihovega zasebnega življenja kot javnega delovanja. Pojem rumenega tiska Manca Košir definira v nasprotju s pojmom elitni tisk, katerega glavni namen je informiranje in obveščanje bralca, rumenemu tisku pa gre predvsem za zabavno predstavljanje življenja slavnih oseb, ki pri bralcu povzroča navidezni vstop v svet znanih ljudi (Košir 2003: 60).

---

⁵ Po tej teoriji je povedkovnik tudi opisni deležnik na -l (npr. delal), ker se nahaja desno od pomožnika, čeprav oba skupaj tvorita preteklo obliko izbranega glagola.

⁶ Izraz drugotni povedkovniki opozarja na to, da je ta tip povedkovnika prvotno druga besedna vrsta (samostalnik, pridevnik ipd.). Zato tudi oznaka izsamostalniški povedkovnik itd. (Smolej 2011: 16 in Žele 2000: 60).

Za analizo sem izbrala dva revijalna medija, ki ju lahko uvrstimo pod oznako rumeni tisk, in sicer tednika⁷ *Lady* in *Story*. *Lady* ima med slovenskim bralstvom že zelo dolgo tradicijo, saj izhaja že od leta 1990 in letošnje leto obeležuje triindvajset let neprekinjenega izhajanja. Z izdajanjem revije je začela odgovorna urednica Bernarda Jeklin pod okriljem družbe Delo revije, slednja je za izdajo revije skrbela do leta 2011. Od takrat naprej pa za redno tedensko izdajo skrbi družba Krater Media z odgovorno urednico Barbro Jermann. Po nacionalni raziskavi branosti gre za najbolj brano revijo v Slovenji. Revija *Story* je nekoliko mlajši medij in je na slovenskem tržišču prisotna od oktobra leta 2008. Za njeno redno tedensko izdajo skrbi založniška hiša Adria Media Ljubljana z glavno in odgovorno urednico Ilono Penzeš.

ANALIZA

V analitičnem delu diplomskega dela bom analizirala povedkova določila in povedkove prilastke v izbranih besedilih rumenega tiska (štiri iz revije *Lady* in tri iz revije *Story*). Pri analizi bom izhajala iz trditve, da je prvi nepolnopomenski glagol v besedni zvezi vez (kopola), vse ostalo pa je povedkovo določilo (predikativ), npr. v stavku *neverjetno je slišati*, kot kopola nastopa nepolnopomenski glagol biti (3. os. ed.), kot povedkovo določilo pa glagola neverjetno in slišati .

Izbrane članke bom analizirala samo na prvi skladenjski ravni (strukturni), zato bodo primeri povedkovega določila in povedkovega prilastka v globinski skladnji izpuščeni. Npr. podčrtani del v povedi *Je razglasila Helena, da bo postala gospa Zaman*. [podčrtala N. L.] je na strukturni ravni predmet, skozi globinsko skladnjo pa je predmet sestavljen iz povedka, pri čemer je kopola in gospa Zaman postala povedkovo določilo. Po drugi strani pa bom v analize vključila preme govore, ker predstavljajo pomemben del vseh člankov rumenega tiska.

---

⁷ Povzeto po uradni spletni strani obeh revijalnih medijev <http://www.lady.si/> in <http://www.adriamedia.si/blagovne-znamke/story> ter podatkov, posredovanih od urednikov.

2. Analiza povedkovih določil

Povedkovo določilo je tisti del stavčnega člena, ki pomensko in strukturno dopolnjuje ter natančneje določa vez, ki predstavlja vezavni člen oz. nosilec slovnično kategorialnih lastnosti. Predmetno pomensko so vezi (tudi pomožniki) pomanjkljive, zato posledično potrebujejo pomensko in strukturno določilo, tj. povedkovo določilo (Smolej 2011: 60). Ravno zaradi te medsebojne soodvisnosti vezi in povedkovega določila je sporočilnost možna le znotraj njune zveze.

V nadaljevanju bom z analizo pridobljene primere iz tekstov rumenega tiska razvrščala v posamezne skupine. Merili razvrščanja bosta tako vez kot povedkovo določilo, pri čemer bo pomenska razvrstitev potekala le znotraj ene vrste vezi (npr. znotraj nepolnopomenskega glagola biti).

2.1 Nepolnopomenski glagol biti

Najznačilnejši nepolnopomenski glagol je glagol biti, ki nastopa kot nosilec slovničnokategorialnih lastnosti, in sicer osebe, števila in spola. Skupaj z izbranim določilom tvorita več različnih pomenov. Glagol biti lahko uvaja označitev lastnosti⁸ (npr. *biti utrujen, zdrav, zaspan* ipd.), označitev uvrstitve (*biti učitelj, listavec* ipd.) in označitev enačenja ali istovetenja (npr. *ena plus ena je dve*). Glagol biti kot vez nastopa tudi v zvezah, kjer je povedkovo določilo predložna beseda oz. besedna zveza (*Hiša je od staršev*) ali enodelnih brezosebkih stavkih (*vroče je*). Zelo podobne pomene skupaj s pripadajočim dopolnilom izražajo tudi glagoli ostati, postati in zdeti se, zato jih uvrščam kar v to poimenovalno skupino in v vse zgoraj naštete kategorije.

2.1.1 Glagol biti kot uvajanje označitve lastnosti

Kot kopola lahko nepolnopomenski glagoli biti uvaja označitev lastnosti največkrat v povedku izraženega osebk, funkcijo izražanja lastnosti pa najpogosteje prevzamejo lastnostni pridevniki v povedkovem določilu. V izbranih publicističnih besedilih sem našla spodaj naštete primere, ki bi jih lahko uvrstili pod to skupino. Zaradi zelo velike pojavnosti primerov te kategorije jih delim na dve skupini: 1. tipi z nezloženim povedkovim določilom,

---

⁸ Tipologija povzeta po Smolej 2011: 60.

npr. *je bil iskren, je srečen, ni čudno, ni hudega, smo bili deležni, čedalje večje so, smo prepričani, sva bila zmenjena, je bilo hudo, je iskren, je lepo, je mlajša, je prepričan, stara je, vesel je, bi bilo neumno, pomembno je, odlično bi bilo, bi bila dobrodošla, dovolj je, je običajno, je dobro, bi bilo fino, ni bilo dobro, sem bila utrujena, ni primerna, so spontane, je bila naporna, je bilo primerno in se je zdelo popolno.*

2. tipi z zloženim povedkovim določilom, npr. *je trmasta in nepopustljiva, je bila veličastna in skoraj kraljevska, sem zahteven in zapleten človek, pa še težkega značaja, tipičen kozorog, je veliko, prostega časa pa tako malo.* V to skupino uvrščam tudi primera *je bila videti in slišati kot zaljubljena najstnica* in *je bila videti kot iz pravljice*, pri katerih lastnost uvaja primerjalni veznik kot.

2.1.2 Glagol biti kot uvajanje označitve uvrstitve

V to kategorijo se večinoma uvrščajo besedne zveze nepolnopomenskega glagola biti in samostalnika, pri čemer je predmetni pomen⁹ samostalnika ohranjen. Gre večinoma za poimenovanje ali uvrščanje pojmov, stvari in oseb, imenovanih v osebku (Kozlevčar – Černelič 1971: 1). Eden izmed tipov te kategorije so tudi povedkova določila, ki jih sestavljajo samostalniki za poimenovanje oseb glede na poklic, dejavnost oz. pripadnost določeni skupini oz. dejavnosti, npr. *(Uroš Zorman)¹⁰ je član, (Katja) je magistrica medžmenta, je morebitni kupec, je postala gospa in je postala največja slovenska diva.* V to kategorijo pa sodijo tudi tipi besednih zvez, kjer samostalnik v povedkovem določilu izraža nadrednost samostalniku, ki je izražen v osebku, npr. *(Vesna) je bila tip ženske, ki je Juretu takoj pri srcu, sem nezahteven človek, (Azija) ni edina celina, ki me je navdušila, (Tomislav) je ena od ljubljanskih legend.* Nadredno poimenovanje osebka je lahko izraženo tudi z ustreznim zaimkom, npr. *(Katja) je bila tista, ki je svojega dragega najstrastneje poljubila, (Katja) je to, kar sem iskal.* V imenovani tip sodi tudi stavek *(Jurček) ni bil prijazen mucek¹¹,* pri čemer del povedkovega določila, tj. Mucek, ne nastopa v osnovnem slovarskem pomenu, ampak v ekspresivno metaforičnem pomenu mladega prikupnega moškega. Pogojno lahko v ta tip uvrstimo tudi primer *(poroka) je bila pika na i v zdravi in srečni vezi,* če razumemo stalno besedno zvezo pika na i v pomenu zaključka/vrhunca nečesa, v tem primeru zdrave in

⁹ Raba besedne zveze predmetni pomen sovпада s pomenom osnovni slovarski pomen.

¹⁰ V publicističnih besedilih so osebki stavkov pogosto zelo razširjene besedne zveze, zato njihovo navajanje zaradi preglednosti opuščam. V kolikor pa je opredelitev osebka pomembna za natančno opredelitev povedkovega določila, pa navajam le jedra besednih zvez, če gre za večbesedno zgradbo.

¹¹ Pri tovrstnih metaforah gre za posplošitev navadno ene izmed lastnosti, ki jih izraža motivirajoči leksem. (Vidovič Muha 2000: 45).

srečne vezi. Znotraj tega tipa lahko uvrstimo tudi podtip povedkovih določil, pri katerih predikativ poimenuje le eno izmed možnih uvrstitev v osebku imenovanega samostalnika, npr. *(veganstvo) je lepa in plemenita ideologija, (veganstvo) je čistilna dieta, (veganstvo) je olajšanje za organizem, (ločitev) je stresna izkušnja, (ločitev) ni slaba poteza, (denar) je zanemarljiva malenkost*, po drugi strani pa lahko povedkovo določilo izraža večjo specifikacijo osebkov, npr. *(uspeh) sta prepoznavnost in razkošno življenje in (mnogi) smo bili priča Vesninim in Juretovim preprirom v javnosti*. Znotraj te skupine sodijo tudi tipi povedkovih določil, ki jih sestavljajo večinoma izglagolski samostalniki, ti pomenijo delujoče osebe¹² (Kozlevčar – Černelič 1971: 2) iz izbranih besedil so to naslednji primeri stavkov: *(Tomislav) je prijatelj številnih pomembnežev, je bil njegov zagovornik sta zagovornika minimalizma*.

2.1.3 Glagol biti kot uvajanje označitve enačenja in istovetenja

Posebna vrsta rabe nepolnopomenskega glagola biti je biti kot označitve enačenja in istovetenja, npr. *(razvada) je cigareta; (želja po urejenem domu) je ena iz med glavnih v življenju vsakogar; (dom) je zavetje, kjer si lahko oddahneš in malo izklopiš delo, kar nama tu ne uspeva*. Večinoma gre za definiranje v osebku poimenovanega samostalnika.

2.2 Nepolnopomenski glagol imeti

V to kategorijo uvrščam vse primere določil, ki skupaj z nepolnopomenskim glagolom imeti poimenujejo stanje osebkov. V splošnem naj bi se glagol imeti, ki izraža stanje s samostalniškim določilom, dalo pretvoriti v stanje izraženo z glagolom biti. A. Vidovič Muha¹³ kot tovrstno pretvorbo navede primer *otrok ima vročino*, ki ga lahko pretvorimo v *otrok je vročičen*. Iz izbranega gradiva lahko pot to kategorijo uvrstimo naslednje primere: *imam (velikansko) srečo, da mi otroci stojijo ob strani = biti srečen, da mi otroci stojijo ob strani*. Pri tem primeru se zgodi pretvorba iz samostalnika v pridevnik. Na podoben način lahko pretvorimo tudi primere *je imela dobre odnose = je bila dobrih odnosov, ima*

---

¹² Ivanka Kozlevčar – Černelič opozarja, da je pri tem tipu glagolski samostalnik povedkovega določila vedno zamenljiv z ustreznim glagolom, npr. on je zagovornik novih predpisov : on zagovarja nove predpise. (1975: 2).

¹³ A. Vidovič Muha pravi, da glagola imeti in biti vsak na svoj način vzpostavljata referenco z istim pojmovnim svetom (1998: 294).

(posebno) željo = je željna, nimava nesoglasij = nisva nesoglasna, nimava (nobnih) konfliktov = nisva konfliktna (podoben primer nimava pomislekov, pri čemer je pretvorba nemogoča) in ima več energije za življenje, nedoločniška oblika imeti energijo = biti energičen. Sem uvrščam tudi primer imela sem kandido, polno angin, težave z menstruacijo, in primer imela je tri totalne kolapse imunskega sistema, težave z okostjem, rodili. Pri naštetih primerih direktna pretvorba ni mogoča, ampak lahko o njenem poimenovanju stanja sklepamo iz preprostejših primerov, npr. že prej naštetih otrok ima vročino je strukturno podoben zgoraj naštetima primeroma. Izražanje stanja lahko pripišemo tudi zvezam imeti + rad v pomenu ljubiti, npr. imela sva se rada in zvezam imeti se s pripadajočim določilom v pomenu biti v stanju, kot ga izraža določilo, npr. imela sva se lepo.

Nepolnopomenski glagol imeti skupaj s povedkovim določilom izraža tudi odnos osebka do dejanja, npr. imeti pravico do koga ali česa, tj. imeti pravico živeti in imeti pravico prilagoditi v pomenu možnosti izbire.

2.3 Pomožniki

Tipologija glagolskih zvez z glagolom (Toporišič 2004: 587) obsega štirinajst vrst pomožnih glagolov. Posebna vrsta pomožnikov so tudi fazni (npr. končati, prenehati, pričeti, začeti itd.) in naklonski glagoli (hoteti, moči, morati, smeti, želeti itd.). Tudi njihova značilnost je, da njihov pomen ne izraža samostojnega dejanja ali stanja, ampak izraža odnos do dejanja ali opredeljuje dejanje, ki je izraženo z drugim glagolom. Fazni glagoli nedovršno dejanje, izraženo z nedoločnikom, opredeljujejo glede na konec ali začetek. Naklonski glagoli pa izražajo odnos do dejanja, izraženega z nedoločnikom (Kozlevčar – Černelič 1975: 76). V izbranih besedilih sem našla le nekaj primerov, kjer je vez fazni glagol, povedkovo določilo pa nedovršni glagol v nedoločniku. Vsi primeri izražajo začetek določenega dejanja, npr. *so se začeli vrstiti, začel uživati, se začela učiti, sta začela kramljati*.

Bolj frekventne pa so bile v besedilih zveze naklonskega glagola s pripadajočim določilom v nedoločniku. Glede na vrsto nepolnopomenskega naklonskega glagola, ki se pojavlja v vezi, lahko primere razdelimo v več skupin¹⁴. Prva so pomožni glagoli možnosti ali možnostni

---

¹⁴ Pri razvrščanju sledim tipologiji glagolskih zvez z glagolom iz *Slovenske slovnice* (2004) Jožeta Toporišiča (587). Toporišič nikjer v tej tipologiji ne uporabi skupnega termina naklonski glagoli za zgoraj našete vrste pomožnikov, ker pa ga uporablja pri delitvi pomožnikov, ki so rabljeni kot povedkove vezi (612), ga uporabljam že na tem mestu.

pomožniki (moči), npr. *ni mogel odvrniti oči*, druga pomožniki nujnosti (morati), npr. *moram reči, moraš žrtvovati, ne moreš vedeti, morava priskrbeti, se mora podrežati in truditi, ne moremo očitati, bi morala narediti, morala slediti*. Naslednja skupina, za katero sem v izbranih besedilih našla primere, so pomožniki hotenja (hoteti, želeči, marati), npr. *ne mara biti sam, ne želi vplivati, ne bi želel zamuditi, bi si želel skuhati*. Sledi skupina pomožnih glagolov pomaganja, npr. *pomaga izgubljati, pomaga znižati*, ki pa ne sodi več pod naklonske glagole, ampak ima svoje mesto v Toporišičevi tipologiji.

2.4 Posebni pomensko nepopolni glagoli¹⁵

V to skupino uvrščam vse tipe glagolov, ki so nepolnopomenski samo v nekaterih stavčnih položajih, to pomeni, da imajo brez dopolnila drugačen pomen, ki se oddaljuje od (osnovnega) slovarskega pomena. Z drugimi besedami: glagol s povedkovim določilom tvori nek nov pomen. Te vrste glagolov tvorijo nestalne besedne zveze, ki so samo znotraj besedilne, kakršen je tudi njihov pomen, prav tako pa tvorijo tudi stalne besedne zveze z enovitim, leksikaliziranim in ustaljenim pomenom. V to podskupino uvrščam tako frazeološke¹⁶, kot nefrazeološke stalne besedne zveze.

2.4.1 Posebni pomensko nepopolni glagoli nestalnih besednih zvez

Pomensko nesamostojnost glagola v izbranih primerih bom dokazovala z medsebojnim primerjanjem osnovnega slovarskega pomena glagola v SSKJ in pomena v izbrani stavčni strukturi. V prvo podskupino uvrščam primere iz izbranih besedil, katerih eden izmed pomenov v SSKJ predvideva zvezo glagola z določilom. V primeru *je pustila študij* glagol pustiti izraža pomen glagola, ki je v SSKJ uvrščen na deseto mesto, njegovo nepolnopomenskost pa izraža že sama pomenska opredelitev glagola, in sicer nehati biti v dejavnem odnosu s tem, kar izraža dopolnilo [podčrtala N. L.], v tem primeru gre za prenehanje študija. Za podobno vplivanje povedkovega določila na pomen glagola gre tudi v

¹⁵ Gl. Toporišič 2004: 591, poimenovanje za glagole, ki se zakrivajo s pomensko popolnimi.

¹⁶ Največkrat navajane lastnosti frazeološke enote so: večbesednost, ustaljenost, nezamenljivost sestavin, te opisujejo obliko enote, hkrati pa je frazeološka enota tudi pomensko označena, zanjo so značilne pomenska nepredvidljivost, nemotiviranost, metaforičnost, ekspresivnost ipd. (Kržišnik 2010: 85)

ostalnih primerih iz izbranih publicističnih besedil. V primeru *obujamo pol stoletja stare spomine, ko smo tudi sami skakali* tudi drugi pomen, (povzročati, da postane kaj spet navzoče v zavesti) predvideva dopolnilo glagolu z razliko od prvega pomena; povzročati, da postane nekdo ponovno buden, živ. Za enak princip tvorbe pomena gre tudi v primeru *sta prevetrila poročno sceno*, kjer prevetriti izraža pomen spreminjanja določenega stanja. V to podskupino uvrščam tudi primer *skočim domov* (skočiti v pomenu oditi kam, kot ga izraža določilo) in *sprožila val neodobravanj* (ekspr., povzročiti, da se kaj začne spreminjati). V drugo podskupino uvrščam tipe besednih zvez, katerih slovarski pomeni ne predvidevajo obvezne vezave z določilom, ampak je ta jasno razvidna v besedilni okolici izbranega gradiva. V primeru *sliši na ime Ksenja* glagol slišati ne nastopa v nobenem¹⁷ od obstoječih slovarskih pomenov, ampak se nanaša na povedkovo določilo v pomenu imenovati se. Enako v primerih *sta se prelevila v ženina in nevesto* in *prebrskala kanale* slovarski pomeni ne predvidevajo pomenov v dotični besedni zvezi, prvi primer namreč izraža pomen preobleči se v koga ali kaj. Drugemu primeru pa bi lahko pripisali drugi pomen glagola prebrskati (prizadevno preiskati, pregledati), ker določilo sproži metaforičen¹⁸ prenos glagola.

2.4.2 Posebni pomensko nepopolni glagoli stalnih besednih zvez

Kot je bilo že omenjeno, v to podskupino uvrščam vse delno nepolnopomenske glagole, ki tvorijo stalne besedne zveze. V izbranih besedilih sem našla predvsem frazeološke stalne besedne zveze. To so npr. primeri *si nista belila glave* v pomenu veliko razmišljati¹⁹, *pogledal v kozarec* v pomenu opiti se in *pokazal zobe in kremplje* v pomenu uveljaviti svojo voljo. V primeru *živeti med štirimi stenami* je stalna besedna zveza le povedkovo določilo med štirimi stenami, celoten povedek pa poimenuje živeti v intimi, v osami. *Živeti iz kovčkov* v *Slovarju slovenskih frazemov* nosi le en pomen, in sicer biti neprestano na poti, vendar gre tukaj za nekoliko modificiram pomen v smislu ne biti dokončno vseljen, zato bi ta primer lahko uvrstili med mejne primere med stalno in nestalno besedno zvezo. Med stalne besedne zveze sodita tudi primera *je dobra duša* in *smo na konju*, vendar pa gre v teh primerih za pravi nepolnopomenski glagol, in sicer biti, zato bi sodila v svojo skupino. Vendar zaradi osamljenosti teh dveh primerov v izbranih besedilih nova razvrstitev ni smiselna in ju

---

¹⁷ Slišati v pomenu s sluhom zaznavati oz. seznaniti se s čim s poslušanjem.

¹⁸ Gre za vnašanje novih pomenskih sestavin, ki so posledica medsebojnega vpliva vsebine dveh denotatov, hkrati pa ima metaforičen pomen vlogo zapolnitve poimenovalne praznine. (Vidovič Muha 2000: 143)

¹⁹ Pomeni povzeti po J. Keber: *Slovar slovenskih frazemov*.

posledično uvrščam v to skupino, zavedajoč se, da gre za drugačen tip nepolnopomenskega glagola.

3. Analiza povedkovih prilastkov

Povedkov prilastek se od povedkovega določila loči v tem, da stoji ob pomensko popolnih glagolih, to pomeni, da je stavek kljub morebitni odstranitvi povedkovega prilastka še vedno razumljiv in sprejemljiv. Povedkov prilastek lahko navadno razdružimo na dva samostojna stavka. V izbranem gradivu sem našla tipe tvorbe povedkovega prilastka s pridevnikom oz. s pridevniško besedno zvezo, npr. *slepo zaljubljena, uspešna, lepa in srečno poročena*, tipe izražanja povedkovega prilastka preko primerjalnega veznika kot, npr. *kot otrok odštevala, sprejeli so ga kot boga, kot nekdanji skakalec, družaben kot je, živita kot brezdomca in živim kot študent* – to je bil tudi najpogostejši tip tvorbe povedkovega prilastka v izbranih publicističnih besedilih. Sledi tip tvorbe z zaimkom sam, npr. *sam ni imel težav, sama sem kot otrok morala slediti* in tip tvorbe polnopomenski glagol + rad, npr. *rad potujem, rad je igral*.

4. Zaključek

V diplomskem delu sem na podlagi teoretičnih spoznanj o povedkovem določilu in povedkovem prilastku poskušala razvrstiti povedkova določila ter povedkove prilastke v smiselne strukturne in smiselne pomenske skupine. To je bila na trenutke zelo težka naloga, ker sta imenovana nesamostojna stavčna člena v avtentičnih publicističnih besedilih (v izbranem primeru besedila rumenega tiska) največkrat zelo zapleteno zgrajena in velikokrat težko primerljiva z enostavnimi primeri, ki jih navajajo teoretični pregledi izbrane problematike. Z zgradbenega vidika sem v besedilih našla vse tipe tvorbe povedkovih določil (tj. tvorba z nepolnopomenskim glagolom biti in imeti, tvorba s pomožniki in tvorba z delno nepolnopomenskimi glagoli), ki jih navaja slovenska jezikoslovna znanost. Tudi v tej vrsti besedil je najpogostejši tip tvorbe z nepolnopomenskim glagolom biti v pomenu izražanja lastnosti, tj. tip biti + (največkrat) lastnostni pridevnik, vendar pa je potrebno opozoriti na veliko pojavnost zloženih (prevladujejo priredno zloženi) povedkovih določil, ki jih v teoriji ni mogoče najti (npr. *je trmasta in nepopustljiva, sem zahteven in zapleten človek, pa še težkega značaja, tipičen kozorog*). Enako je s tipom tvorbe biti + povedkovo določilo, kjer

lastnost uvaja veznik kot (*je bila videti kot iz pravljice*). Dokaj pogost je tudi tip tvorbe biti + samostalnik v pomenu uvrščanja, pri katerem je potrebno opozoriti na dva primera njegove tvorbe: prvič na primere, kjer pri samostalniku pride do metaforičnega prenosa (*ni bil prijazen mucek*) in drugič na primere, ko samostalnik poimenuje samo eno izmed možnih uvrstitev (npr. *(veganstvo) je čistilna dieta*, *(veganstvo) je olajšanje za organizem*). Tretji primer rabe glagola biti pa se ne razlikuje od primerov, ki jih navajajo teoretični pregledi. Nepochopomenski glagol imeti v izbranih besedilih predstavlja manjši delež tvorbe, pri čemer vsi primeri izražajo stanje oz. njegove podpomene. Ostalih pomenov, izražanja sestavinske svojilnosti in lastnosti v izbranih besedilih nisem našla. Nekaj je tudi rabe pomožnik + povedkovo določilo v nedoločniku. Bolj pogoste so tvorbe z glagoli, ki lahko nastopajo kot nepolnepochomenski, in sicer bodisi kot stalne besedne zveze bodisi kot nestalne besedne zveze, vendar pa je njihova tvorba zelo vezana na besedilno okolico, v kateri se nahajajo, zato je njihova primerjava s primeri, ki jih navaja jezikoslovna teorija, nesmiselna.

Primeri povedkovega prilastka v izbranih besedilih so zelo redki, verjetno se njihovo odsotnost lahko poveže s teoretično ugotovitvijo, da so povedkovi prilastki najbolj zastopani v umetnostnih besedilih kot eno izmed mnogih slogovnih sredstev. Uvrščanje povedkovih prilastkov je bilo nekoliko lažje, saj so primeri večinoma zelo klasični in enostavno zgrajeni. Najpogostejši je bil tip tvorbe polnepochomenski glagol + povedkov prilastek, ki ga uvaja veznik kot (npr. *sprejeli so ga kot boga, kot nekdanji skakalec* itd.), ostali tipi pa so si po zastopanosti približno enakovredni. To so primeri tipa tvorbe popolnepochomenskega glagola + pridevnik oz. pridevniška beseda zveza (npr. *lepo zaljubljena*), tip tvorbe z zaimkom sam (npr. *sam ni imel težav*) in tip tvorbe polnepochomenski glagol + rad, npr. *rad potujem* in *rad je igral*.

Razlikovanje med povedkovim določilom in povedkovim prilastkom je bilo oteženo le v primerih, ko se iz ožje besedilne okolice ni dalo najbolje razbrati, ali gre za polnepochomenski glagol ali nepolnepochomenski glagol. Te primere sem skoraj brez izjem uvrstila pod povedkova določila, saj je o glagolski nepolnepochomenskosti sporočala širša besedilna okolica.

5. Povzetek

V diplomskem delu sem se osredotočila na konkretne analize povedkovih določil in povedkovih prilastkov v realnih besedilih rumenega tiska. V prvem delu diplomskega dela je obravnava posvečena teoretični opredelitvi vseh naslovnih pojmov, predvsem povedkovega določila in povedkovega prilastka. Drugi del diplomskega dela obravnava konkretne primere, ki so bili pridobljeni po analizi naključno izbranih člankov dveh revijalnih medijev, in sicer *Lady* in *Story*. Ločeno sem obravnavala povedkova določila in povedkove prilastke, pri čemer je bila bolj poglobljena analiza namenjena povedkovim določilo iz preprostega razloga, ker so ti v izbranih besedilih bolj zastopani. Analiza povedkovih določil je potekala z dveh vidikov, in sicer z vidika zgradbe, tj. kaj sestavlja vez (kopol) in kaj povedkovo določilo (predikativ), ter z vidika pomena povedkove vezi in povedkovega določila kot celote. Izbrani primeri so po obeh kriterijih hkrati razdeljeni v nekaj skupin. Najpogostejši med nepolnopomenskimi glagoli je glagol biti, ki je v izbranih besedilih tvoril tri pomenske skupine: nepolnopomenski glagol biti, ki uvaja lastnost (biti + lastnostni pridevnik), nepolnopomenski glagol biti, ki uvaja označitev uvrstitve (biti + samostalnik) in nepolnopomenski glagol, ki uvaja označitev enačenja ali istovetenja. Sledi nepolnopomenski glagol imeti, pri čemer lahko vse izbrane primere uvrstimo v pomensko kategorijo stanja oz. v njegove podkategorije. Nekaj je primerov tudi rabe pomožnika kot vezi in nedoločnika kot njemu pripadajočega povedkovega določila. Naslednja skupina so posebni nepolnopomenski glagoli, ki so nepolnopomenski samo v nekaterih stavčnih položajih, tovrstni glagoli so razdeljeni v dve skupini, in sicer glede na to, ali tvorijo nestalne besedne zveze ali stalne besedne zveze.

Izbrana besedila so vsebovala zelo malo povedkovih prilastkov, zato bili obravnavani samo z zgradbenega vidika. V besedilih sem našla naslednje tipe povedkovih prilastkov: polnopomenski glagol + pridevnik, polnopomenski glagol + samostalnik, polnopomenski glagol + primerjalni veznik kot in polnopomenski glagol + rad.

6. Viri in literatura

Viri

Lady, 30. 1. 2013 (letnik XXIV), št. 5. 5. (Predan svojim ljubeznim)

Lady, 13. 2. 2013 (letnik XXIV), št. 7. 9–11 (Helena Blagne se ločuje), 14–15 (Petdeset let mlajša? Zakaj pa ne!)

Lady, 17. 4. 2013 (letnik XXIV), št. 16. 5. (Dolgovi in druga ločitev)

Story, 14. 2. 2013, št. 8. 18–19. (Živiva kot brezdomca)

Story, 7. 3. 2013, št. 11. 28–29. (Še sedaj plačujem posledice veganstva)

Story, 21. 3. 2013, št. 13. 36–37. (Moderen poročni bend)

<http://www.lady.si> (Dostop 20.8.2013)

<http://www.adriamedia.si/blagovne-znamke/story> (Dostop 20.8.2013)

Literatura

ČERNELIČ-KOZLEVČAR, Ivanka, 1971: O pomenu in sintaktičnih možnostih samostalnika in pridevnika v povedni rabi. 7. *Seminar slovenskega jezika, literature in kulture*. Ljubljana: Filozofska fakulteta. 1–5.

-- 1975: O funkciji glagolov z oslabljenim pomenom tipa biti. Ljubljana: SAZU. 76.

KEBER, Janez, 2011: *Slovar slovenskih frazemov*. Ljubljana: ZRC SAZU.

KOŠIR, Manca: *Surovi časi medijev*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede. 60.

KRŽIŠNIK, Erika, 2010: Idiomatska beseda ali frazeološka enota. *JiS*, 58, št. 8. 85.

POGORELEC, Breda, 1972: Dopolnilnik (povedkov prilastek) v slovenski skladnji. *Linguistica XXII*. 115–120.

-- 1974/75: Dopolnilnik (povedkov) v slovenski skladnji. *JiS*, 20, št. 2–3. 120–122.

-- 1981: Povzetek slovenske skladnje. Skripta. Ljubljana: Filozofska fakulteta. 10.

Slovar slovenskega knjižnega jezika (SSKJ) I–V, 1970, 1975, 1979, 1985, 1991. Ljubljana: DZS.

SMOLEJ, Mojca, 2011: *Skladnja slovenskega knjižnega jezika – izbrana poglavja z vajami*. Ljubljana: Študentska založba. 60–63.

VIDOVIČ MUHA, Ada, 1998: Pomenski preplet glagolov imeti in biti – njuna jezikovno sistemska stilistika. *SR*, 46, št. 4. 294.

- - 2000: *Slovensko leksikalno pomenoslovje*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete. 45, 143.

TOPORIŠIČ, Jože 1982: *Nova slovenska skladnja*. Ljubljana: DZS. 152.

- - 2004: *Slovenska slovnica*. Maribor: Obzorja.

ŽELE, Andreja, 2000: *Tipologija poved(kov)ne rabe v Slovarju slovenskega knjižnega jezika*. Ljubljana: Jezikoslovni zapiski, 6. 57–60.

Priloge: grafični prikazi analize besedil

Pri označevanju besedil sledim naslednjemu načinu, in sicer neprekinjena črta označuje povedek v celoti, prekinjena črta označuje povedkovo določilo, polni krogi pa povedkov prilastek.

Živita kot brezdomca

Slaba dva meseca po končanem resničnostnem šovu Gostilna išče šefa zmagovalec Andrej in njegova desna roka Julijana še vedno živita »iz kovčkov«. Obiskali smo ju v njenem skupnem stanovanju nad gostilno in prijazno sta nam razkazala prostore. Videli boste, kako skromno živita zmagovalca, ki sta tako zelo delavna, da jima zmanjkuje časa za ureditev najbolj osnovnega življenjskega prostora.

Želja po urejenem domu, kamor se lahko zatečeš po napornem dnevu, je ena izmed glavnih v življenju vsakogar. Takšnega luksuza si delovna Andrej in Julijana še nista privoščila, saj živita tako rekoč med štirimi stenami. Dela z gostilno je tako veliko, prostega časa pa tako malo, da se sploh še nista začela pogovarjati o obnovi in nakupu vsaj najbolj osnovnih stvari, ki bi jima bile v uteho po težkem delovniku. »Dom je vsekakor zavetje, kjer si lahko oddahneš in malo izklopiš delo, kar nama tu ne uspeva. Pogrešam kavč in televizijo, kamor bi se lahko zatekla pred spanjem, se ovila v odejo in vsaj malo prebrskala kanale,« je skromno pripomnila Julijana, ki tako kot Andrej, za življenje ne potrebuje veliko. »Ne zdi se mi nič groznega, da živiva takole iz »kovčkov«. Res je malo sitnosti okoli tega, ampak na koncu dneva si rečeš, da boš že še nekaj časa potrpel. Sem namreč zelo ne zahteven človek, pomembno mi je le, da imam kopalnico, prho in toplo posteljo, v katero se lahko uležem,« je povedal Andrej. Dan po našem obisku se je v njenem skupnem domu že prikazal mizar, ki jima bo naredil postelji, da ne bosta več ležala na tleh. Andrej in Julijana se ne bi branila

pomoči arhitekta, ki bi jima lahko svetoval glede opreme, saj je stanovanje veliko bolj zahtevno opremiti, ker je mansardno.

»Odlično bi bilo, če bi nekdo prišel povedat, kam bi lahko kaj postavili, saj bi morala veliko stvari narediti po meri, da bi čim bolj izkoristila prostor. Takšna pomoč bi bila izredno dobrodošla.« O notranji opremi in stilu, ki bi ga lahko ubrala, se še nista dogovorila, čeprav bo glede na njune odgovore vse skupaj precej skladno, oba sta namreč zagovornika minimalizma. »Glede tega se še nista pogovarjala. Malo sem sicer predlagal, kam bi lahko kaj postavila, ker bo šlo za bolj minimalističen slog. Najprej si morava priskrbeti udobno posteljo, da bo spanec kakovosten, kakšno omaro in obvezno pralni stroj, potem smo pa že na konju!« je povedal Andrej, Julijana pa bo tu in tam dodala le še ščepec barve: »Všeč mi je minimalističen stil, da ni drobnarij in kiča. Sicer so mi pomembni detajli, predvsem pa, da se v prostoru počutiš dobro in domače. Ne maram preveč bogatih okraskov, dovolj je toliko, kolikor potrebuješ, samo da je urejeno in barvno, saj sem povsem nora na barve.« Oba sta očitno nekonfliktni osebi, saj zatrjujeta, da se o vsem strinjata, da med njima ni nikoli bilo trenj. »Dobro se razumeva in nimava prav nobenih konfliktov. Oba sva čista, saj glede na to, da še nimava opreme, tudi s čiščenjem ni pretirano veliko dela. Seveda z mize pobrišem kakšne drobtine, če si odrežem kos kruha,« v smehu doda Andrej. »čeprav z Andrejem živiva skupaj se več vidiva več v kuhinji kot v stanovanju. Vsak ima svoj ritem, zato tudi nimava nesoglasij. Ko vstanem, grem v kopalnico in zatem takoj v kuhinjo, tako da se res ne srečava pogosto. Za zdaj je ta del hiše le za spanje,« pove Julijana, ki se na tovrstno življenje še privaja, medtem ko Andrej na tem področju velja za pravega nomada. »Od 19. leta že živim sam. Najprej sem se preselil v Portorož, nato je sledil Tenerife in tako naprej. Vajen sem živeti s sodelavci, takšno skupinsko življenje je zame povsem običajno. Še vedno živim kot študent,« iskriivo odgovori Andrej, ki se strinja, da njuno življenje, sodeč po številu delovnih ure, že na pol vojaško. Delata namreč vsak dan od devete ure zjutraj do polnoči ali še dlje,

razen v ponedeljek, ko si vzameta čas za obisk domačih. »Od torika popoldne do nedelje zvečer ni prostega časa. V ponedeljek navadno skočim domov, da za kratek čas izklopim delo. Ko sem doma, grem največkrat na sprehod v naravo, na fitnes, kavo s prijateljicami, vidim nečake in tako dan mine s svetlobno hitrostjo. Včasih domači tudi pridejo na obisk, zdaj je sploh dobro, ker v kuhinji dela še Andrejev brat, tako da tudi Andreju uspe za kakšni dve uri na hitro skočiti domov«. Ker nimata pralnega stroja, se takrat, ko imata prost dan, ubadata tudi z umazanim perilom, ki ga nosita domov. V napol praznem stanovanju, ki meri okoli 100 kvadratnih metrov, imata le mizo in hladilnik, v katerem se hladi nekaj butelj, ki sta jih prejela v dar, jogurt in sadje. »Če naju obišejejo prijatelji se tu ustavijo zgolj na kakšnem kozarčku vina, potem pa druženje nadaljujemo kar v Gostilni pri šefu. Zdaj nama pri delu pomaga tudi Bine in tukaj veliko sestankujemo,« pove Julijana, ki tako kot Andrej komaj čaka, da se stvari malo umirijo. »lepo je vstopiti v urejeno stanovanje, sploh, če pride kdo na obisk. Dobro je, če si lahko kavico skuhaš v stanovanju, in ne spodaj ... Ali pa če imaš lepo družbo in bi si želel skuhati večerjo, ne da bi moral odpreti polovico kuhinje v gostilni, tudi to bi bilo fino,« v smehu doda Andrej, ki si želi tudi majhne kuhinje. Julijana pa ima posebno željo, saj je rada nenehno v pogonu in pravi, da pogreša akcijo: »Potrebujem kotiček za domači fitness, ker mi primanjkuje telovadbe. Šport zelo pogrešam, saj imaš več energije za življenje, če zjutraj telovadiš.«

Moderen poročni bend

Raper 6pack Čukur in pevka Tanja Rafolt sta v zadnjem letu dodobra prevetrila poročno sceno. Pojavila sta se s projektom Hangover, s katerim na porokah dosegata prave uspehe. Številni jima pravijo moderen poročni bend.

Čukur, kot Boštjana kličejo vsi, ki ga poznajo, in Tanja sta prvi korak skupnega sodelovanja naredila pred slabim letom dni. A njuno poznanstvo in prijateljstvo traja že več let, kar je bilo odločilno za skupno sodelovanje. Glasbenika sta odkrila odličen koncept in ustvarila projekt Hangover, s katerim sta lani prevetrila poročno sceno. »Vse dobre ideje so spontane. Tudi ta je bila na kosilu. Ko se je začel razvijati Hangover, sem ravno končevala porodniški dopust in se počasi vračala na odre. Ker sem pred nosečnostjo nastopala tudi na porokah in potem zaradi otroka nisem hotela več nazaj v poročni bend, saj moraš za to delo včasih žrtvovati cel vikend, je Boštjan dobil idejo: Kaj, če bi midva naredila nekakšen moderen poročni bend, vrhunec poroke s samimi hit, hiphop, podprt z vokalom v živo. »Takšen nastop lahko ponudimo vsakemu, ki si želi nekaj novega na poroki in mu niso všeč standardni poročni ansambli s polko in valčkom. Vedno sem za nekaj novega in tudi tega projekta se nisem branila. Če v življenju ne poskusiš različnih stvari, nikoli ne moreš vedeti, kaj te čaka za naslednjimi vrati. Ker sledim temu načelu, se mi je zdel projekt zelo zanimiv. Že takrat na kosilu smo se spomnili nekaj pesmi, ki bi lahko prišle v poštev, in čez nekaj dni sva jih z Boštjanom prvič skupaj vadila. Zvenelo je super in odziv občinstva na prvi poroki nam je dal vedeti, da projekt lahko uspe. »The Hangover project je našel svoje mesto tudi v klubih in z njim zdaj redno zabava ljudi po Sloveniji. Seveda naslov izhaja iz znanega filma iz Tajske. Skratka iz zabave, kar ta projekt tudi predstavlja,« še doda Boštjan. Čukur in njegova žena Nika sta obisk Tajske izkoristila tudi za poročno potovanje. »Mislim, da je večina ljudi navdušenih, ko pridejo iz Azije. Mene so navdušili kulinarika, plaže, podnebje in hkrati mirnost teh ljudi. Ni pa to ednina celina, ki me je navdušila. Rad potujem in v vsaki državi

znam najti nekaj perfektnega, nekaj, kar me navduši. Ideja se je tako rodila tudi iz videnega. »

Boštjan je svoje zamisli prenesel v Slovenijo in s Tanjo sta postala moderen poročni bend.

»Na porokah naju enkratno sprejmejo, bolj, kot sva pričakovala. V projektu so združeni največji hiti različnih žanrov od osemdesetih do danes in gotovo si vsaka generacija najde svojo najljubšo pesem, ki jim jo potem deklamirata eden izmed uspešnejših slovenskih raperjev in moja malenkost,« doda Tanja. »Najin prvi nastop je bil na poroki na Hvaru in pot do tja je bila res naporna. Zgodilo se je vse, od tega, da nas je tik pred letališčem zaradi nepravilnega parkiranja zadržal policist, do tega, da sem šele po pristanku ugotovila, da sem na letališču pozabila mobilnik, moj partner, ki naj bi se nam pridružil pozneje, pa nam je sporočil, da mu je potekel osebni dokument in zaradi tega ne more čez mejo. Ta je na srečo z novim dokumentom rešil in na koncu mu je le pravočasno uspelo priti na Hvar, kjer je med mojim in Boštjanovim nastopom pazil na otroka. Skratka, prvega skupnega nastopa ne bova zlahka pozabila,« se spominja Tanja. Boštjan je svojo srečo že okronal s poroko. Tanjo pa to še čaka. Kljub temu pa sta se za en dan prelevila v ženina in nevesto. »Povabljena sva bila k sodelovanju na modni reviji na poročnem sejmu, kjer bi z nastopom popestrila izhod manekenk. Seveda je bilo najbolj primerno, da tudi naju oblečejo v ženina in nevesto. Tako sva se preizkusila na modni pisti kot manekena. Hkrati pa sta na poročnem sejmu bila tudi mlada in nadobudna poročna fotografa Simon in Dobran iz Aperturia wedding photography.

»Tanja je v vlogi neveste blestela in ne vem kaj čaka! (smeh) Poroka je bila zame neka pika na i v zdravi in sreči vezi. Vse dogajanje prej in vsi spomini pozneje ti napolnijo skupno življenje. Meni ni žal in moram reči, da sva odkar sva poročena, še bolj povezana. Ne samo na papirju, ampak tudi duhovno. Priporočam,« še doda Boštjan.

»Še zdaj plačujem posledice veganstva«

Nutricistka Savina Atai je pred meseci med zagovorniki veganstva sprožila val neodobravanj, saj je izjavila, da se vegani hitreje starajo. Očitajo ji nestrokovnost in posploševanje na podlagi svojih slabih izkušenj s tovrstno prehrano, sama pa s tem ne želi vplivati na nikogar, saj se vsak zase odloči, kateri življenjski slog je zanj najprimernejši.

»Če v naši dieti ni maščob živalskega izvora (v obliki surovega masla, mastnih rib in podobnega) se nam spolni hormoni ne tvorijo optimalno, telo pa se stara.« je Savinina izjava, ki je dvignila prah med vegani. »Raziskave potrjujejo, da prav prehrana, ki temelji na rastlinskih živilih, kot je veganska, zagotavlja izredno zaščito pred oksidativno škodo, ki pospešuje staranje, zmanjšuje količino hormona IGH-1, za katerega je tudi znano, da pospešuje staranje, in občutno zmanjša verjetnost za veliko število smrtno nevarnih bolezni. Zato ne preseneča, da se je znanstveni konsenz v zadnjih desetletjih krepko prevesil v korist vegetarijanstva in veganstva kot vir zdravja, in ne bolezni, kar je v popolnem nasprotju z izjavami gospe Savine,« je pojasnil mag. Marko Čenčur, dolgoletni neodvisni raziskovalec, ki se zadnjih 17 let aktivno ukvarja s poučevanjem človeške prehrane, z vlogo mesa oziroma vegetarijanstva/veganstva v sodobni človeški prehrani. Za mnenja smo seveda povprašali tudi Savino, ki je z nami delila svojo življenjsko izkušnjo. »Veganstvo je zelo lepa in plemenita ideologija, a v praksi težko izvedljiva, če si želimo popolno zdravje, vitalnost in optimalno delovanje hormonov. Sama sem kot otrok morala slediti takšni prehrani, torej zelo strogim oblikam veganstva – od makrobiotike do presnojedstva in vsega vmes. In še zdaj plačujem posledice, ker moj organizem ni dobil zadostne količine beljakovin in živalskih maščob.« Imela je tri totalne kolapse imunskega sistema, težave z okostjem, rodili,« pove Savina, ki se je pozneje kljub temu odločila za veganstvo, saj je bil njen prvi mož njegov zagovornik. »Moje zdravje nikakor ni bilo dobro, nenehno sem bila utrujena, imela sem kandido, polno angin, težave z menstruacijo. Trudila sem se in prilagajala dieto, zatrla

hlepenja. Kar nekaj odmevnih avtoritet presne in veganske prehrane je javno priznalo, da se s takšnim prehranjevanjem ne da dobiti vsega, kar organizem potrebuje iz rastlinskih virov. Tudi svetovni veganski inštitut poziva k dodajanju B12, D-vitamina.« Vitamin B12, ki je prisoten v živalskih izdelkih, je pomemben vitamin, saj pomaga znižati raven homocisteina, znanilca srčnih bolezni, pomemben pa je tudi za optimalno delovanje živčevja. Naš organizem veliko lažje prenaša toksičnost kot pomanjkanje – zaloge vitamina B12 poenjajo počasi, a ko jih več ni, nastane nepopravljiva nevrološka škoda. Savina omeni primer pisatelja in gorečega presnojedca Paula Nisona, ki je religiozno zagovarjal veganstvo, vendar pozneje začel uživati kozje izdelke. »Dr. Fred Bisci, eden izmed nutricionistov, ki jih najbolj spoštujem, že 60 let raziskuje presnojedstvo in zdravljenje s hrano, realno pove, da je določen vnos živalskih snovi nujen. Anthony Anders – »raw model«, eden izmed največjih obrazov in »zvezdnik« presnega veganstva, človek, ki mu sledi in ga bere na tisoče privrženecv te diete, je lani razglasil, da preprosto ne more več zagovarjati veganstva, ampak se vrača k naravi in uživanju živalskih izdelkov. Njegovo zdravje, sodelovanje s številnimi zdravniki in dela dr. Westona Pricea in Daniela Vitalisa so mu odprli oči. Tudi on je, tako kot jaz, doživel grdo pljuvanje od veganov, tako njega kot mene je presenetila agresivnost ljudi, ki bi morali biti vzor miroljubnosti.« Vsekakor pa Savini kljub slabim izkušnjam ne želi na nikogar vplivati.

»Vsak ima pravico živeti po svojih spoznanjih. Vsak ima pravico svoja spoznanja prilagoditi svoji rasti. Vsak ima svojo pot. Na podlagi vsega, kar preberemo, se naučimo in na svoji koži preizkušamo, kar je dobro za nas, ter se odločamo. Nekaj so skoraj religiozne ideologije, nekaj pa dokaz: počutje, zdravje, videz. Hormonska slika vse pove. Prehod na veganstvo je sprva za nekoga, ki je leta in leta živel in jedel narobe, olajšanje za organizem, zato sledi začasno dobro počutje. A veganstvo je le čistilna dieta. Do tri leta zdrži – po mojih izkušnjah. In ni primerna za otroke. Raje vidim, da se vegani spravljajo name, kot pa, da se trudim biti všečna in zavajam.

Petdeset let mlajša? Zakaj pa ne!

Tomislav Loboda je ena od ljubljanskih legend. S svojim nakitom streže pomembnežem, s šarmom in galantnostjo pa osvaja ženska srca. Kljub 76 letom mu ne manjka energije. Vsak dan, že 59 let, dela v svoji zlatarni v najožjem središču mesta. Prosti čas pa posveča nežnejšemu spolu, saj, kot pravi, ne mara biti sam. Po burni lanski (že peti) ločitvi od 44 let mlajše žene Katje Vinšek je zanj sredi zime spet posijalo sonce. Tokrat sliši na ime Ksenija in je skoraj 50 let mlajša od njega. »Angelček mi je padel z neba,« nežno pravi in zadovoljno zaprede.

Tomislav je prijatelj številnih pomembnežev doma in po svetu. Vabijo ga na najprestižnejše draguljarske sejme, kamor vedno rad zahaja. Vsako leto se z veseljem odpravi v Planico, na katero je še posebno navezan. »Kot nekdanji skakalec, moj rekord je 101 meter, z navdušenjem gledam ase, ki se spuščajo izpod neba. Dobimo pa se tudi z nekdanjimi skakalci in obujamo pol stoletja stare spomine, ko smo tudi sami skakali. Planice ne bi želel zamuditi za nič na svetu,« pravi Tomi, ki je prav tam tudi spoznal zdaj že nekdanjo ženo Katjo. Sprva je bilo v njuni zvezi kot v pravljici, štiri leta pred poroko so minila v slogi in razumevanju, zato tudi ni imel pomislekov, ko ji je v Piranu obljubil večno zvestobo.

»od začetka sva bila lepo zmenjena, da ne bova imela otrok, saj bi bilo to v mojih letih neumno. Sprva se je strinjala, čez čas pa so jo prijateljice prepričale, češ da si bo uničila življenje: tako mlada, pa bo ostala brez družine. Pogovarjala sva se, in ker je neomajno vztrajala pri otroku, sem ji dejal, da je boljše, da se razideva, da si bo lahko uresničila željo.

V enem dnevu sva se dogovorila za ločitev,« se spominja Tomi in doda, da mu je takrat od žalosti skoraj počilo srce. »padel sem v depresijo, lansko poletje mi je bilo res hudo, saj sva se s Katjo imela rada, imela sva se lepo, se družila in potovala. Spoštoval sem njeno odločitev in ostal neomajen, čeprav me še zdaj vsak dan kliče, da ji je hudo, in joka, kakšno veliko napako je naredila. Ko je konec pri meni, ni več poti nazaj. Dejal sem ji: »Draga

Katja pol leta nisem vedel, kod si hodila. Sama si se tako odločila. » Midva sva se vse mirno pogovorila. Ostala je v skupnem stanovanju, namesto na sodišče sva šla kar k notarju in podpisala sporazum o ločitvi in delitvi stanovanja. Če se malo pošalim – za novo samsko življenje sem plačal 300 evrov takse.«

Potreboval je kar nekaj mesecev, da se je po ljubezenskem brodolomu spet pobral. » Imam velikansko srečo, da mi otroci stojijo ob strani, tako sinova Peter in Tomaž kot tudi hčerki Lara in Monika. Res so krasni otroci, ki me podpirajo. » Našel si je novo stanovanje v najožjem središču Ljubljane in se preselil. In ker pravijo, da je delo najboljša rešitev za težave, se je vanj zakopal tudi Tomi. Toda družaben kot je, tudi ni dolgo zdržal, ne da bi zašel na kakšno prireditel. Sredi lanskega novembra pa ga je spet zadelo kot strela z jasnega: na enem iz med družabnih srečanj v gostilni As je ugledal postavno svetlolasko. Začela sta kramljati, Tomi pa je v njej takoj prepoznal sorodno dušo. »Videl sem iskrice v očeh – angelček mi je padel z neba,«

Pravi in dodaja, da ne razume kako to, da si ljudje ne morejo dobiti partnerja. Če si komunikativen, iskren in pozitivno usmerjen, to hitro začutijo tudi drugi. Zato sam ni nikoli imel težav z navezovanjem stikov. Pri ženski pa se mu, seveda poleg privlačnega videza, zdi pomembno, tudi to, da se lahko z njo iskreno pogovarja in o vsem pogovarja. In Ksenja je natanko to, kar je iskal: » Je tako dobra duša. Stara je 28 let, po poklicu je magistrica menedžmenta in vodi veliko podjetje.« O njej govori v samih presežnikih: Fakulteto je končala v štirih letih, nato še magistrirala in pridno dela.

Zdaj sta skupaj komaj dva meseca, zato se šele dobro spoznavata. Kar precej časa preživita drug z drugim, čas pa bo pokazal, kdaj se bosta preselila skupaj. On je namreč v svojem stanovanju, ona pa še pri starših. V kratkem naj bi spoznal njene, on pa je Ksenjo že predstavil svojim otrokom. Yesel je, da so se lepo ujeli. »Za zdaj ne počneva nič posebnega skupaj, saj oba cele dneve delava. Zjutraj popije kavo, nato pa se lotiva vsak

svojih obveznosti. Vidiva se šele zvečer, ko nehava delati. Ona pa delo velikokrat prinese še domov. Bila sva na smučanju v Kranjski Gori, kjer imam hišo. Jaz smučam, Ksenja pa se za mano podi s snežno desko. Smejiva se, ko me komaj ujame. Kljub starosti sem še vedno pri močeh. Pozitivna naravnost in delo me ohranjata pri življenju. Poskušam kljubovati kriznim časom – tudi meni je promet padel za več kot polovico, od desetih strank, ki pridejo v prodajalno, jih pride devet prodajat svoj nakit ali polomljeno zlato, eden pa je morebitni kupec. Toda pri nas zlata ne odkupujemo, saj nakit izdelujemo iz zlata, ki ga kupimo od banke, » pravi. Mladega ga ohranja tudi to, da je ves čas obdan z mladimi, seveda pa skrbi tudi zase. Njegova edina razvada je cigareta; zdaj se, tudi zaradi Ksenje drži diete. Priznava, da ni preprosto. »Pojem lahko kosilo, zvečer pa mi Ksenja naredi šejk, ki ni ravno najokusnejši, vendar pomaga izgubljati odvečne kilograme. Ampak zvečer se stežka uprem skušnjavam v hladilniku,« se muza. Dodaja, da zadnje čase ne hodi kaj dosti po družabnih prireditvah, saj tam ponujajo alkohol, ki tudi ne vpliva spodbudno na postavo.

Zato sta s Ksenjo toliko raje doma in se posvečata drug drugemu. Dobro se razumeta in prav nič ga ne moti, da je med njima skoraj 50 let razlike. »Kako bo, bo pokazal čas. Trenutno nam je lepo. Ksenja pazi name, svojo pozornost ji posvečam tudi jaz, pa nama je lepo. » je iskren. Seveda pa ni šlo mimo vprašanja, ali že kaj razmišlja o poroki. Pravi, da je o tem po dveh mesecih še prezgodaj govoriti, in navrže tisto o zarečenem kruhu. Za zdaj to ni v načrtu, a nikoli ne reci nikoli. Trudila pa se bosta kar se da lepo preživeti skupni čas. Do pomladi bosta šla še nekajkrat smučat, nato v Planico, aprila in maja pa na kakšno potovanje. Tomislav nima težav z naglimi odločitvami in tudi zaradi njegovega odprtega duha ga imajo ljudje radi. Če bi bili vsi bolj odprti in komunikativni, bi bilo veliko manj gorja na svetu, saj bi se bolje razumeli in si pomagali, » je prepričan.

Helena Blagne se ločuje

Skoraj neverjetno je slišati, toda zakon največje slovenske dive Helene Blagne je menda tik pred razpadom. Ko se je pred dobrimi sedemnajstimi leti Helena usodno zaljubila v takrat še poročenega očeta treh otrok Mitjo Zamana, je bila, čeprav je že zakoračila v trideseta leta, videti in slišati kot zaljubljena najstnica. Videla je samo še Mitjo in živela za trenutke, ko sta bila skupaj. V tistem času je tudi nastala ena njenih najlepših pesmi Naj nihče me ne zbudi.

Po Mitjevi precej umazani in medijsko zelo odmevni ločitvi, ki je mesece polnila rubrike družabnih časopisov, je Helena slovesno razglasila, da bo postala gospa Zaman. Slepo zaljubljena je v Marijevi nedeljski oddaji kot otrok odštevala dneve: »Še šest dni in bom poročena ...

Poroka je bila veličastna, skoraj kraljevska. Presrečna nevesta, takrat najbolj oboževana slovenska pevka, je nosila čudovito, razkošno belo obleko z visokim ovratnikom, ki so jo ročno šivali več tednov in porabili 27 metrov blaga, več kot sto metrov čipk, na tisoče biserov in svetlečih se kamnov. Helena je bila videti kot iz pravljice. Stotine oboževalcev se je gnetlo pred ljubljansko cerkvijo, da bi videli slavno nevesto, ki je polnila naslovnice in družabne strani časopisov. Skorajda ni bilo časopisa, ki ne bi objavil vsaj nekaj utrinkov z medijsko najodmevnejše slovenske poroke v tistem letu.

Njeno življenje se je zdelo popolno: uspešna, lepa in srečno poročena ni nikoli skrivala svoje sreče, marveč jo je bila pripravljena deliti z vsem svetom. Kljub govoricam in namigovanjem, da se za zaprtimi vrati Zamanovih skriva marsikaj, je bil njun zakon, sploh pa po rojstvu sina Kristjana, videti popoln. Helena je omejila svoje nastope, nastopala je samo še na izbranih koncertih, ki so bili večinoma razprodani, izpilila je nastop, podobo in glas ter se začela učiti opernega petja. Postala je gospa v vseh pogledih, vedno pa je poudarjala, da je najprej žena in mati in da je njena kariera samo češnja na vrhu tortice. Zdelo se je, da v vlogi matere in žene

žari ter neizmerno uživa. Česar se je lotila, je počela s strastjo in neizmerno predanostjo. Vse je izpopolnila do potankosti in iz preproste barske pevke je postala največja slovenska diva.

Vedno je imela dober odnos z mediji in njene sreče smo bili lahko deležni vsi, ki smo redno ali pa samo občasno prebirali družabne rubrike. Toda najbrž bo res držalo, da nobena sreča ne traja večno. Čedalje večje so govornice, da naj bi se bilo zlomilo tudi v zakonu Zamanovih. Tudi Helena je ob nekem dogodku v zaprti družbi tudi sama potrdila, da se ločuje. Kaj je vzrok zakonskih težav, najbrž vesta samo Helena in Mitja, šušlja pa se, da je Mitja, ki smo ga na začetku njune zveze spoznali kot zelo uspešnega poslovneža, sprejel kar nekaj slabih poslovnih odločitev in da je zadnja leta menda živel predvsem na ženin račun. Ne glede na njeno nekdanjo veliko priljubljenost in medijsko prepoznavnost tudi Helenina slava počasi usiha, nastopov je čedalje manj, konkurenca je iz dneva v dan večja, temu primeren je tudi gmotni položaj družine. Najbrž je tudi to eden iz med razlogov za krizo v zakonu slavnega para, ki je navajen živeti lagodno, hoditi na eksotične počitnice in se voziti v dragih avtomobilih. Očitno se je slavna diva naveličala preživljati moža in nositi vsa bremena na svojih plečih.

Vse kaže, da Heleni letošnje leto, čeprav je videti boljše kot kadar koli prej, ni najbolj naklonjeno. Maja bo dopolnila 50 let, kar ¹je za žensko Heleninega kova, ki je rada lepa in večno mlada, zagotovo stresna izkušnja, njen zakon, ki ji je vedno pomenil več kot kar koli drugega, je v krizi, finančni položaj pa je očitno vse prej kot rožnat ... Toda prepričani smo, da bo Helena, kot že tolikokrat do sedaj, spet pokazala, da je prava borka, in rešila tudi te težave.

---

¹ Kar je veznik, ki na strukturni ravni vpeljuje podredni stavek, na pomenski pa izraža priredno razmerje.

Dolgovi in druga ločitev

Vesna Janković je bila že od nekdanj silno ambiciozno dekle, ki si je želelo uspeti. Postavna Mariborčanka je znala dobro unovčiti svoje attribute. Zavedala se je, da jo lahko brezhibna postava (bila je manekenka in kraljica Slovenije) v kombinaciji z dobro delujočimi možgani in vztrajnostjo pripeljejo do uspehov, ki si jih je tako želela, to pa sta prepoznavnost in razkošno življenje. Zdelo se je, da je na njeni poti nič ne ovira. Ko je začutila, da ji prvi mož Primož Ogrizek ne bo mogel zagotoviti standarda, ki si ga je želela, se je njuna ljubezen hitro ohladila in končala z ločitvijo.

Nedolgo zatem se je zagledala v Jureta Jankovića, ki je nase prvič opozoril, ko je imel precejšnje težave z maturo. Takrat še svetlolasa Vesna je bila tip ženske, ki je Juretu takoj pri srcu. Svojo zvezo sta potrdila s poroko v mariborskem hotelu Habakuk, ki je bila leta 2003 družabni dogodek leta. Takrat se je poročila v eno najbogatejših slovenskih družin in denar pri pripravi poročne slovesnosti je bil zanemarljiva malenkost. Z bodočim možem si z njim nista belila glave, ko sta si za kraj poroke in zabavo svatov z vseh koncev nekdanje Jugoslavije izbrala prestižni hotel in dragocene prstane iz belega zlata z vkovanimi briljanti (deset v ženinovem prstanu in dvajset v nevestinem, poleg tega pa še vgraviran datum poroke 29. 11. 2003). Poročno obleko je Vesni sešila dobra prijateljica iz Maribora, modna oblikovalka in žena vrhunskega vinarja Valerija Simčič, ki je morala pri šivanju obleke iz čipk in svile še posebej paziti, ker je bila Vesna že precej noseča. Obleko ji je oblikovala tako, da je bila vitkejša in vsaj od spredaj na fotografijah trebuha ni bilo opaziti. Na poroko so bili povabljeni številni pomembneži od blizu in od daleč, ki so poslovno ali drugače sodelovali s ponosnim tastom Zoranom, takrat še predsednikom uprave Mercatorja. Zakonca sta se odpravila na medene tedne v Dubaj in tam bivala v najdražjem hotelu.

Zdelo se je, da je Vesni padla sekira v med, vendar je kmalu sledila streznitev. Resda sta živela razkošno življenje zlate mladine, potovala sta po svetu, bivala na jahtah in v svetovnih prestolnicah se oblačila v najdražjih butikih, toda Jurček ni bil prijazen mucek, marveč je velikokrat pokazal svoje zobe in kremplje. Tistega, kar se je dogajalo za štirimi stenami njunega doma v Grosupljem, najverjetneje ne bomo nikoli izvedeli, mnogi pa so bili priča Vesninim in Juretovim prepirom v javnosti, nekateri menda celo pretepom. Mlajši županov sin je pogosto pregloboko pogledal v kozarec, v alkoholni omami pa je iz njega bruhalo vse, kar je poskušal potlačiti v treznem stanju. Vesna pa je to prenašala, kakor je vedela, znala in zmogla. Doslej se je vedno postavila na stran svojega moža, tudi ko so se dogajale najbolj neprijetne stvari in so jih zaradi nečednih poslov obiskovali kriminalisti in rubežniki. Mirno in dostojanstveno je prenašala blatenje v javnosti in se vedno postavila na moževo in tastovo stran. Dobro se je razumela tudi s taščo Mijo in na družabnih prireditvah sta dajali vtis, da sta dobri prijateljici.

Karkoli je že bilo, Vesni ne more očitati, da je slaba mama. Za devetletnega sina Valla in sedemletno hčer Julio je vedno lepo skrbela, ju vozila v šolo in na dejavnosti. Kdaj natančno je dokončno počilo med zakoncema, ni znano. Priče pa vedo povedati, da Jureta Jankovića zakonski brodolom ni preveč potrl. Po središču Ljubljane se menda že sprehaja z novo svetlolasko, Vesnino kopijo. In glede na to, da se je družina Janković spet znašla pod drobnogledom javnosti, tokrat zaradi milijonov dolgov, ki jih bodo le stežka odplačali, morda Vesnina ločitev zanjo le ni tako slaba poteza.

Predan svojim ljubeznim: Rokometaš Uroš Zorman premagal vse težave

Na nedavnem svetovnem rokometnem prvenstvu v Barceloni, kjer so naši fantje s četrtem mestom več kot izkazali, je poleg vratarja Primoža Prošta blestel kapetan slovenske reprezentance Uroš Zorman. Športnik, ki je devetega januarja praznoval 33. rojstni dan, o sebi pravi, da je tipičen kozorog, bojevit do zadnjega diha, zato ni čudno, da ga navijači obožujejo. V mladosti je poskusil veliko športov, našel pa se je v rokometu. Treniral je judo, rad je igral bejzbol in košarko. Le malo ljudi pa ve, da je Uroš Zorman izšolani policist, ki je ● ● dve leti nosil uniformo. Številna dekleta so vzdihovala za postavnim mladeničem, ki je začel trenirati rokomet v šestem razredu osnovne šole. Uspehi so se hitro začeli vrstiti, igral je na Prulah in v klubu Celje Pivovarna Laško; tam so mu odvzeli kapetanski trak in izročili sklep o znižanju plače za polovico, zato je klub zapustil in šel igrat v Španijo. Trenutno je član poljskega državnega in pokalnega prvaka. V Kielcach mu ni hudega, sprejeli so ga kot boga. ● ● ● ● Na Poljskem je srečen, saj so tam tudi njegovi najbližji. Svojo izvoljenko Katjo je spoznal pred več kot desetletjem v ljubljanskem klubu Pappilon, kamor je s prijatelji prišel na pijačo. Opazil jo je pri sosednji mizi in ni mogel odvrniti oči od nje. Uspelo mu je dobiti njeno telefonsko številko, Katji pa se ni niti sanjalo, da je Uroš rokometaš. Poklical jo je in kmalu sta postala par. Čez dva meseca sta si že najela stanovanje in se preselila skupaj. V vseh teh letih sta prestala veliko vzponov in padcev, se večkrat sprla in spet strastno pomirila, se razšla in spet prišla skupaj. »Sem zahteven in zapleten človek pa še težkega značaja, tipičen kozorog, zato se mora Katja veliko podrežati in se truditi, » je bil iskren pred časom. Toda ker je Katja po horoskopu oven, prav tako rogato znamenje, je lahko tudi ona trmasta in nepopustljiva, vendar se je podredila Uroševi karieri. Novomeščanka je prišla v Ljubljano študirat, a je že čez dobro leto pustila študij in šla z njim v Španijo. Podpira ga tudi na Poljskem, seveda pa je za njim odpotovala tudi na svetovno prvenstvo. In prav Katja je bila tista, ki je svojega dragega najstrastneje poljubila, ko so se fantje prebili v polfinale. Za očka

pa sta seveda navijala tudi sinova Maks in Jakob, tako da je bil Uroš obkrožen z vsemi svojimi tremi ljubeznimi – rokometom, ženo in otrokoma.

Izjava o avtorstvu

Izjavljam, da je diplomsko delo v celoti moje avtorsko delo, ter da so uporabljeni viri v skladu mednarodnimi standardi in veljavno zakonodajo.

Nika Lampret

Priloga

Izjava kandidata / kandidatke

Spodaj podpisani/a _____ izjavljam, da je
besedilo diplomskega dela v tiskani in elektronski obliki istovetno,

in dovoljujem / ne dovoljujem

(ustrezno obkrožiti)

objavo diplomskega dela na fakultetnih spletnih straneh.

Datum:

Podpis kandidata / kandidatke